

نامه‌یه‌ک پۆ گچه‌گه‌م

چارلی چاپلین

کچی خۆم ژیرالدین لیره شه‌وه. شه‌ویکی نۆیل. له قه‌لابچکۆلانه‌که‌ی مندا هه‌موو پاسه‌وانه بیچه‌که‌کان، نۆ خوشک و براکانت و ته‌نانه‌ت دایکیشته خه‌وتوون. به‌زه‌حمه‌ت توانیم بی ئەوه‌ی ئەم بالنده خه‌وتووانه بیدارکه‌مه‌وه، خۆم بگه‌یه‌نمه ژووره بچکۆله نیوه پووناکه‌که، ئەم ژووری چاوه‌پروانی پیش مردنه.

من چه‌نده له تۆوه دوورم، گه‌لیک دوور... به‌لام ئەم چاوانه‌م کویر بن ئەگه‌ر ته‌نانه‌ت بۆ چرکه‌یه‌کیش وینه‌ی تۆم لی دوور که‌ونه‌وه. وینه‌که‌ت له‌وی له‌سه‌ر میزه‌که‌یه. لیره‌ش له‌سه‌ر دل‌ی منه. به‌لام تۆ له‌ کوئی؟ له‌ پارسی ئەفسونگه‌ر له‌سه‌ر ئەو شانۆ پر شکۆیه‌ی تیتری (شانزه‌لیزه) سه‌ما ده‌که‌ی. ئەمه ده‌زانم و جوړیکه ده‌لیی له‌م بیده‌نگی شه‌وه‌دا، ئاوازی هه‌نگاوه‌کانت ده‌بیستم و له‌م تاریکییه زستانیه‌دا، تیشکی ئەستیره‌ی چاوه‌کانت ده‌بینم. بیستومه رۆلی تۆ له‌و شانۆگه‌رییه پر جوانی و شکۆیه‌دا رۆلی ئەو شازاده ئیرانییه‌یه که‌ بۆته دیلی خانی تاتاران. شازاده‌خانم به‌و سه‌ما بکه. ئەستیره به‌و بدره‌وشینه‌وه. به‌لام ئەگه‌ر قاقای ئافه‌رینی ته‌ماشاکه‌ران و بۆنی سه‌رخۆشکه‌ری ئەو گولانه‌ی بۆت فریده‌ده‌ن مۆله‌تی هۆشیاربوونه‌وه‌یان دای، له‌ سوچیک دانیشه و نامه‌که‌م بخوینه‌وه و گوئی بۆ ده‌نگی بابت رادیره.

من باوکی تۆم، ژیرالدین، من چارلی چاپلینم. کاتیکی منداڵ بوویت، شه‌وانی دریش له‌پشته سه‌رت دانیشتم و چیرۆکم بۆت گێپرایه‌وه، چیرۆکی ((جوانی خه‌وتووی ناو جه‌نگه‌ل))، چیرۆکی ((ئه‌ژدیهای بیدار له‌ بیابان)). کاتیکی خه‌و بۆ چاوه‌پیره‌کانم ده‌هات، لیی تورپه ده‌بووم و ده‌مگوت برۆ. من له‌ خه‌ونی کچه‌که‌مدا خه‌وتووم. خه‌ونم ده‌دیت ژیرالدین، خه‌ون... خه‌ونی سه‌به‌ینی تۆ، خه‌ونی ئەمپۆی تۆ. کچیکم به‌سه‌ر

شانووه، فریشتیه‌کم به ئاسمانه‌وه ده‌دیت سه‌ماده‌کا. گویم لیده‌بوو ته‌ماشاکه‌ران ده‌یانگوت. ئەم کچه ده‌بینی؟ کچی هه‌مان قۆشمه‌چییه پیره‌که‌یه، ناوه‌که‌یت له‌بیره؟ چارلی، به‌لی من چارلیم. من له قۆشمه‌چییه‌کی پیر به‌ولاوه شتیکی تر نیم. ئەم‌پرو نۆره‌ی تۆیه. سه‌ما بکه. من به پانتۆله فشه دراوه‌که‌مه‌وه سه‌مام ده‌کرد و تۆش له جلی ئاوریشمینی شازاداندا سه‌ما ده‌که‌ی. ئەو سه‌مایانه و له‌ویش زیاتر ده‌نگی چه‌پله‌یدانی ته‌ماشاکه‌ران جار هه‌یه ده‌تگه‌یه‌نیه‌ ئاسمان. برۆ. برۆ بۆ ئەوئ و به‌لام جار جاریش بگه‌رپوه سه‌ر زه‌وی و سه‌یری ژیا‌نی خه‌لکی بکه. ژیا‌نی ئەو سه‌ماکه‌ره گه‌رپۆکانه‌ی کۆلانه تاریکه‌کان. که به سکی برسی و به‌و لاقانه‌وه که له بی‌نه‌وا‌یی‌یاندا ده‌له‌رزن، سه‌ماده‌که‌ن. من یه‌کیک بووم له‌وانه، ژیرالدین. له‌و شه‌وه ئەفسانه‌یه‌ مندالییه‌دا که تۆ به لایلا‌یه‌ی چیرۆکه‌کانی من خه‌وت لیده‌که‌وت من هیشتا بیدار بووم، چاوم له‌ پوخساری تۆ ده‌برێ. ترپه‌ی دلتم ده‌ژمارد و پرسیارم له‌خۆم ده‌کرد و ده‌مگوت: چارلی ئایا ئەم به‌چکه پشیل‌یه هه‌رگیز تۆ ده‌ناسیت‌ه‌وه؟ تۆ من نانا‌سی ژیرالدین له‌و شه‌وه دووران‌دا چه‌ندم چیرۆک له‌گه‌لدا گوتی... به‌لام هه‌رگیز چیرۆکی ژیا‌نی خۆم بۆ نه‌گه‌ی‌په‌ته‌وه. چیرۆکی قۆشمه‌چییه‌کی برسی که له هه‌ژارتین گه‌ره‌که‌کانی له‌نده‌ندا گۆرانی ده‌گوت و سه‌مای ده‌کرد و پارهی خپ ده‌کرده‌وه. ئەمه چیرۆکی منه. من تامی برسیه‌تیم چه‌شتووه، ده‌ردی بیکه‌سیم کیشاوه و له‌مانه‌ش زۆرت‌ر هه‌ستم به‌ ره‌نجی سوکایه‌تیکردن به‌و قۆشمه‌چییه گه‌رپۆکه که ئۆقیانوسی‌ک غرور له‌ دلیدا شه‌پۆلی ده‌دا، به‌لام پارهی ریبوارانی خۆپه‌رست ئەو ئۆقیانوسه‌یان وشک ده‌کرد، کردووه له‌گه‌ل هه‌موو ئەمانه‌دا من زیندوووم. له‌بارهی زیندوانیش به‌ر له‌وه‌ی بمرن نابێ هیچ بگوت‌ری چیرۆکی من به‌کاری تۆ نایه‌ت. له‌بارهی خۆت بدوین. پاشناوی تۆ ناوی منه: چاپلین، به‌هه‌مان ناو چل سال خه‌لکی سه‌ر زه‌ویم وه‌پیکه‌نین خست و زۆرت‌ر له‌و پیکه‌نینه‌ی ئەوان من بۆ خۆم گریام. ژیرالدین له‌ جیهانی‌کدا که تۆی تیدا ده‌ژی، ته‌نیا سه‌ما و موزیک نییه. نیوه‌شه‌و

کاتیکی له ته‌لاری پریشکۆی تیاتر وه‌ده‌رده‌که‌وی، ئەو ده‌وله‌مەندانە‌ی ئافەرینت پیدەلین له‌بیر بکه. به‌لام حاڵی شو‌فیری ئەو تاکسیه‌ی ده‌تگه‌یه‌نیته‌وه‌ مالمی بپرسه، حاڵی ژنه‌که‌شی بپرسه... ئەگەر دوو‌گیان بوو وپاره‌ی کپینی جل‌وبه‌رگی منداله‌که‌ی نه‌بوو، چه‌کیکی ده‌ربه‌ینه و له‌ گیرفانی می‌رده‌که‌ی بخه. به‌ نوینه‌ره‌که‌ی خۆم له‌ بانکی پاريس گوتوه، ئەم جو‌ره‌ خه‌رجانه‌ی تۆ بێ چه‌ندو‌چو‌ن قبول بکات. به‌لام بۆ خه‌رجیه‌کانی ترت ده‌بی پسووله‌ی حساب بنیری. جار‌جار به‌ ئۆتوبوس، به‌ میترۆ له‌ شاردا بگه‌ڕێ. ته‌ماشای خه‌لکی بکه و، لانی که‌م رۆژی یه‌ک‌جار به‌ خۆت بلی، منیش هه‌ر یه‌کیکم له‌وانه.

به‌لێ تۆ یه‌کیکی له‌وانه، کچی خۆم، نه‌ک زیاتر. هونه‌ر به‌ر له‌وه‌ی دوو بالی به‌رزه‌فپین به‌ مرۆف بدات زۆر جاران لاقه‌کانی ده‌شکینێ. کاتیکی گه‌یشتییه‌ ئەو حاڵه‌ته‌ی یه‌ک چرکه‌ خۆت له‌ ته‌ماشاکه‌رانی سه‌ماکه‌ت له‌ پيشتر بزانی، هه‌ر هه‌مان سات شانۆ به‌جی بیله و به‌ یه‌که‌مین تاکسی خۆت بگه‌یه‌نه

قه‌راخ پاريس، من باش ئەوی شاره‌زام له‌ چه‌ندان سه‌ده به‌رپۆه، ئەوی لانکه‌ی به‌هاری قه‌ره‌جان بووه. له‌وی سه‌ماکه‌رانی وه‌ک خۆت ده‌بینی. له‌ تۆ جوانتر، له‌ تۆ چالاکتر، له‌ تۆ مه‌غرورتر. له‌وی هه‌والیک له‌ تیشکی گلۆپه‌کانی تیاتری شانزه‌لیزه نییه. گلۆپی سه‌ماکه‌ره قه‌ره‌جه‌کان ته‌نیا تریفه‌ی مانگه، ته‌ماشاکه، باش ته‌ماشاکه، ئایا له‌ تۆ چاکتر سه‌ما ناکه‌ن؟ دانی پیندا بنی، کچی خۆم، هه‌میشه که‌سیک هه‌یه له‌ تۆ چاکتر سه‌ما ده‌کات، له‌ تۆ چاکتر خۆی ده‌نوینێ. ئەمه‌ش بزانه که له‌ بنه‌ماله‌ی چارلیدا هه‌رگیز که‌سیک هینده بيشه‌رم نه‌بووه که وته‌یه‌کی ناشرین به‌ گالیسکه‌چیه‌ک، یان سوآلکه‌ریکی که‌نار رۆوباری (سین) بلیت. من ده‌مرم و تۆ ده‌ژیت، هیوادارم هه‌رگیز به‌ هه‌ژاری ژیان به‌سه‌ر نه‌به‌یت. له‌گه‌ل ئەم نامه‌یه‌دا چه‌کیکی سپیشت بۆ ده‌نیرم، چه‌ندت ده‌وی بینووسه و وه‌ریگره. به‌لام هه‌میشه که

دوو فرانک خه‌رج ده‌که‌ی، به خۆت بلی دووه‌مین فرانک هی من نییه، ئەمه ده‌بیت هی پیاویکی نه‌ناسراو بیت که ئەمشه‌و پتووستی به فرانکیکه. پتووست به گه‌ران ناکات. ئەگه‌ر به‌دوای ئەم موحتاجه نه‌ناسراوانه‌دا بگه‌رپی، له‌هه‌ر جیه‌ک په‌یدا‌یان ده‌که‌ی. کاتیک له‌باره‌ی پاره‌وپول له‌گه‌لتدا ده‌دویم، له‌به‌ر ئەوه‌یه باش ئاگاداری هیزی فریودان و ئەفسونی ئەم مندالانه‌ی شه‌یتانم. من سه‌روه‌ختیکی دریش له‌سیرکدا ژیاوم و هه‌میشه‌و هه‌موو ساتیک بۆ ئەو گوریسبازانه که به‌سه‌ر په‌تیکی باریکدا ده‌رۆن، نیگه‌رانیم هه‌بووه. به‌لام ئەم راستیه به تۆ ده‌لیم کچم، خه‌لکی له‌سه‌ر زه‌وییه‌کی وه‌ستاوه‌وه زۆرت له‌و گوریسبازانه‌ی به‌سه‌ر په‌تیکی له‌رزۆکدا ده‌رۆن، ده‌که‌ونه خوارئ. ره‌نگه شه‌ویک دره‌وشانه‌وه‌ی به‌نرخترین ئەلماسی ئەم جیهانه فریوت بدات. ئەو شه‌وه، ئەم ئەلماسه ده‌بیته ئەو په‌ته له‌رزۆکه‌ی تۆ و که‌وتنه خواره‌وه‌ت حه‌تمیه. ره‌نگه رۆژیک، رۆخساری جوانی شازاده‌یه‌ک به‌هه‌له‌تدا ببات. ئەو رۆژه‌یه که ده‌بییه گوریسبازیکی ناشی و گوریسبازه ناشیه‌کانیش هه‌میشه ده‌که‌ونه خواره‌وه.

دل به زیپ و زیوه‌ر مه‌به‌سته، چونکه گه‌وره‌ترین ئەلماسی ئەم جیهانه هه‌تاوه که به‌خته‌وه‌رانه ئەم ئەلماسه به به‌رۆکی هه‌موانه‌وه ده‌دره‌وشیته‌وه. به‌لام ئەگه‌ر رۆژیک دل به هه‌تاوی پیاویک دا، له‌گه‌لیدا یه‌کدل به. به دایکت گوتوه له‌م باره‌یه‌وه نامه‌یه‌کت بۆ بنووسی، ئەو له من باشتر ئەشق ده‌ناسی و بۆ پیناسه‌ی یه‌کدلی

له‌من شایسته‌تره. کاره‌که‌ت یه‌کجار دژواره، ئەمه ده‌زانم. له‌سه‌ر شانۆ جگه له ئاوریشمیکی ته‌نک شتیکی له‌شت داناپۆشیت. له پیناوی هونه‌ردا ده‌توانیت رپوت و قوت بچیه‌سه‌ر شانۆ و پۆشته‌تر و پاکتر بگه‌ریته‌وه. به‌لام هه‌چ شتیکی و هه‌چ که‌سیکی تر له‌م جیهانه‌دا نییه شیاوی ئەوه بیت کچیک نینۆکی لاقی بۆ رپوت بکات. رپوتی نه‌خۆشی سه‌رده‌می ئیمه‌یه، من پیره‌میردیکم و ره‌نگه وته‌کانم مایه‌ی

پيڭەنين بن. بەلام بە برۆاى من جەستەى رۆوتى تۆ دەبى ھى كەسىك بىت كە
 رۆحى رۆوتى تۆى خۆش دەوئىت. بەو ھىچ نابىت ئەگەر بۆچوونى تۆ ھى دە سال
 بەرى، يانى ھى سەردەمى خۆداپۆشین بىت، مەترسە ئەم دەسالە تۆ پىر ناکات.
 ھەرچۆنىك بىت، ھىوادارم تۆ دواين كەسىك بى كە سەر بە دوورگەى رۆوتان بى.
 دەزانم كە باب و مندال شەپىكى نەبراوھيان لەنيواندا ھەيە. لەگەل من يا لەگەل
 بۆچوونەكانى مندا بەشەر وەرە. كچم، من مندالى گوپرايەلم بە دل نىيە. لەگەل
 ھەموو ئەمانەدا بەر لەوھى فرمىسكەكانم ئەم نامەيە تەر بكن. دەمەوى ھىوايەك بە
 خۆم ببەخشم، ئەمشەو شەوى نۆيلە، شەوى موعجىزەيە. ھىوادارم موعجىزەيەك
 رۆوبدات. تا ئەو شتەى من بە راستى دەمەوى پىتى بلىم، تۆ تىي گەيشتبى! چارلى
 ئىتر پىر بوو ژیپالدين، زوو يان درەنگ، لەجياتى ئەو جلى سەمايە، رەنگە
 رۆژىك جلى تازىە لەبەركەيت و بىتە سەر مەزارم. رازى نىم تۆ زەحمەت بكىشى.
 تەنيا جار جار لە ئاوينەدا چاو لە رۆخسارى خۆت بگرە ئەوجار من دەبىنى.
 خوينى من لە ناو دەمارەكانى تۆ داىە و ھىوادارم تا ئەو كاتەى خوين لە
 دەمارەكانى مندا وشك دەبى، چارلى، باوكت لەبىر نەكەيت. من فرىشتە نەبووم،
 بەلام تا ئەو جىيەى لە توانامدا بوو ھەولمدا مرۆف بم، تۆش ھەول بەدە.

ماچت دەكەم

سويسرا

1964

وەرگێر: پيمەن كەريە

گۆفارى رابوون ژمارە 29 سالى 2000

ئەو وشانەى كە ماناكەيان نازانى بياننوسەو ھە لە ماناكەيان بگەرئ:

* بیر له وانه که بکهوه، سی دانه پرسیاران بینهوه و پاشان وهلامی پرسیاره کان بنووسهوه:

1.

2.

3.

* تیبینی: (دهقی ئهوه وهپگێرانه له لایان مالمپهپی وانهی کوردیهوه ههندیک دهسکاری کراوه و ههلهکانی لابراره)!